

ИЗЛОЖБА

Станишта духа

Изложбом слика, цртежа и скица Велимира Илишевића у здању *Musem zu Allerheiligen* у Шафхузену (Швајцарска) од септембра ове до фебруара наредне године представљен је, у четири сале, тридесетогодишњи сликарски опус овог особеног уметника. Шта је у његовом сликарству завредило да иза презентације његових дела стане један од кантона Швајцарске са, за нас, незамисливим финансијским средствима, да објаве каталог-монографију од 170 страна и да изложбу отвори високи функционер кантона?

Извесно је да је овом изложбом сликарство Илишевића постало назаобилазни ликовни репер на сликарској мапи Европе. Илишевић слика традиционалном техником уља на платну. Изузетно захтевна структура слике ангажује велику уметничку посвећеност и истрајавање на битним одредницама традиционално појмљене слике као уметничког дела.

Предмети на сликама задржавају дистинктивна обележја, појмовна одређења која нас воде ка спознаји тих предмета. Међутим, то појмовно одређење предметног, Илишевић визуелно разара и своди све до крхотина слутње и бледих асоцијација, захтевајући од гледаоца да сам инвенцијом духа и интелекта реконструише своју представу о насликаним предметима: столицама, секирама, оградама, рачевима, хлебу, месу... На тај начин ослобађа предмете из заточеништва

свакодневних баналних употребних функција, разорујује их и уводи у контекст уметничке стварности, дајући потпуно ново стајалиште за сагледавање њихове уметничке магије. Издвојене из аутоматизма опажања, ови предмети проговарају дубином свог смисла.

Столица увек феноменолошки сведочи да не може бити ниједан други предмет. „Илишевићева столица“, као предмет на слици, може да буде много више од пуког појмовног и функционалног заточеништва. Зато је један од критичара с пуним чињеничким утемељењем утврдио да Илишевићево сликарство није ни фигуративно ни апстрактно, него је,

**Шта је код нашег
сликара завредило да
иза њега стане један
од кантона Швајцарске
са незамисливим
средствима**

уједно, и фигуративно и апстрактно.

Посебну магију овом сликарству даје богатство колорита и ритма. Сваки део слике могао би бити слика у слици, али се разуђено богатство сликарског говора естетском закономernoшћу уткива у укупну структуру слике. Платна два пута два метра зраче енергијом која просто усисава у свет паралелне, уметничке стварности.

У изузетно надахнутом тексту о Илишевићевом опусу, Матијас Фишер пише: „Укратко: оне (слике) привлаче и подстичу да се на њих баци поглед. Но убрзо све ипак делује одбојно и неприступачно. Посматрачи брзо исцрпљују крајње могућности потпуног емоционалног уношења. Сад неизбежно креће поступак тражења додатних могућности интерпретације - то је, дакле, Илишевићева игра“.

Илишевић се српској публици представио изложбама у Културном центру Новог Сада и Студентском културном центру у Београду, као и у галерији „Хаос“. До неког новог представљања остаје да скупа путујемо његовим сликарским путем застајући, повремено, на његовим ликовним стаништима духа.

Инвентивним наступом, свој печат изложби дао је и писац Миљенко Јерговић који је, говорећи публици о сликарству Илишевића, рекао да је његова слика његова у рату изгубљена домовина и да друге нема.

Свако ко жели да постане становник његове сликарске домовине, добро је дошао.

МИЛАН КНЕЖЕВИЋ

Изложба: Слике, цртежи и скице Велимира Илишевића
Место: Musem zu Allerheiligen, Шафхузен (Швајцарска)